

Sygn. akt II AKa 169/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 grudnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, II Wydział Karny, w składzie:

Przewodniczący:	SSA Piotr Feliniak (spr.)
Sędziowie:	SA Jarosław Papis SO del. Sławomir Lerman
Protokolant:	staż. Karina Michalska

przy udziale H. T., Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Łodzi

po rozpoznaniu w dniu 11 grudnia 2014 r., sprawy

1) **S. G. (1)**

2) **P. L. (1)**

oskarżonych z art. 148 §2 pkt 1 i 2 kk w zw. z art. 280 §2 kk oraz art. 275 §1 kk w zw. z art. 11 §2 kk i w zw. z art. 12 kk; art. 279 §1 kk; art. 278 §1 kk; art. 279 §1 kk w zw. z art. 12 kk;

3) **T. J. (1)**

oskarżonego z art. 18 §3 kk w zw. z art. 280 §1 kk i art. 158 §1 kk w zw. z art. 11 §2 kk

4) **K. K. (1)**

oskarżonej z art. 18 §3 kk w zw. z art. 280 §2 kk i art. 159 kk w zw. z art. 11 §2 kk i w zw. z art. 12 kk;

na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora wobec wszystkich oskarżonych oraz obrońców oskarżonych: S. G., P. L. i T. J.

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 21 marca 2014 r., sygn. akt XVIII K 106/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1) uchyla w całości orzeczenie wobec S. G. (1) i P. L. (1), przekazując sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Łodzi,

2) orzeczoną wobec oskarżonego T. J. (1) karę łagodzi do 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy i na podstawie art. 69 §1 kk i art. 70 §1 pkt 1 kk i art. 73 §1 kk warunkowo zawiesza wykonanie kary pozbawienia wolności na okres 4 (czterech) lat próby i w tym okresie oddaje oskarżonego pod dozór kuratora sądowego;

II. utrzymuje w mocy wyrok w pozostałej części, z tym, że apelację prokuratora sformułowaną na niekorzyść oskarżonych T. J. (1) i K. K. (1) uznaje za oczywście bezzasadną;

III. zwalnia oskarżonych od kosztów sądowych związanych z postępowaniem odwoławczym, z tym, że koszty związane z apelacją prokuratora wobec K. K. (1) przejmują na rachunek Skarbu Państwa.

II AKa 169/14

UZASADNIENIE

S. G. (1) i P. L. (1) zostali oskarżeni o to, że:

I. w nocy z 2 na 3 października 2012 roku w miejscowości P. powiatu (...) województwa (...), działając wspólnie i w porozumieniu oraz w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru dokonania kradzieży, przewidując przy tym i godząc się na zaistnienie skutku w postaci śmierci pokrzywdzonego, weszli na teren posesji A. S. (1), a następnie, chcąc zmusić go do wskazania miejsca ukrycia pieniędzy uderzali pokrzywdzonego drewnianą pałąką o długości około 60 centymetrów oraz metalową lampką w tułów i nogi, uderzali pięściami w twarz, a także kopali pokrzywdzonego po całym ciele, skakali po jego tułowiu, przykładali mu nóż do kolana grożąc wbiciem jego ostrza w nogę i polewali go wodą, powodując w ten sposób liczne obrażenia ciała pokrzywdzonego w postaci: dwóch liniowych głębokich, pionowo biegnących pęknięć śluzówki na wardze dolnej w linii pośrodkowej dochodzących do podstawy łuku zębowego, rozchwiania siekacza bocznego górnego po stronie lewej znacznego stopnia ze złamaniem wyrostka zębodołowego, płynnego krwiaka w przestrzeni podtwardówkowej, rowkowatych wylewów podpajęczynówkowych na sklepiści obu półkul mózgu, złamania wieloodłamowego kości nosa, obustronnego złamania żeber: od VI do XI po stronie prawej w linii pachowej przedniej oraz I i od VI do XII po stronie lewej w linii pachowej przedniej, a także żeber od X do XI po stronie lewej w linii łopatkowej, złamania kości ramiennej lewej w 1/3 bliższej jej długości, rozerwania torebki stawowej stawu ramiennego lewego ze zwichnięciem główki kości ramiennej, a także licznych sińców, zasinień, podbiegnięć krwawych, obrzęków powłok miękkich i uszkodzeń naskórki w obrębie głowy, tułowia i nóg, w wyniku których to obrażeń A. S. (1) zmarł na skutek niewydolności krążeniowo – oddechowej, po czym zabrali z mieszkania pokrzywdzonego oraz ze znajdującego się na terenie jego posesji garażu pieniądze w kwocie 5.800 zł, a także dowód osobisty, dwa wycofane z obiegu banknoty 50 – złotowe oraz butelkę płynu „WD40” i latarkę o nieustalonej wartości,

to jest o czyn z art. 148 §2 pkt 1 i 2 kk w zw. z art. 280 §2 kk oraz art. 275 §1 kk w zw. z art. 11 §2 kk i w zw. z art. 12 kk.;

II. w okresie od 15 do 23 września 2012 roku w miejscowości T. powiatu (...) województwa (...), działając wspólnie i w porozumieniu ze sobą oraz z Ł. S. i innym sprawcą, co do którego materiały wyłączono do odrębnego postępowania, po uprzednim wyrwaniu okna dostali się do wnętrza domku letniskowego stanowiącego własność A. K. i M. W. (1), skąd skradli butlę gazową 11 – kilogramową, a następnie – po zerwaniu kłódek w pomieszczeniach gospodarczych dostali się do ich wnętrza, skąd zabrali narzędzia w postaci: wiertarki (...), wkrętarki akumulatorowej, szlifierki kątovej (...), wyrzynarki, dwóch młotków, dwóch piłek ręcznych do drzewa, namiotu i kompletu kluczy nasadowych, a także silnik do trajzugi wraz z przewodem siłowym z mufami, powodując w ten sposób szkodę o łącznej wartości 1.400 zł,

to jest o czyn z art. 279 §1 kk;

III. w nocy z 20 na 21 września 2012 roku w Ł. województwa (...), działając wspólnie i w porozumieniu ze sobą oraz z Ł. S. i innym sprawcą, co do którego materiały wyłączono do odrębnego postępowania, zabrali w celu przywłaszczenia z przyczepy samochodowej narzędzia w postaci: młota hydraulicznego marki (...) model H23 o wartości 8.000 zł oraz przecinarki hydraulicznej marki (...) model (...) numer (...) o wartości 5.000 zł, stanowiących własność Przedsiębiorstwa (...) w K.,

to jest o czyn z art. 278 §1 kk;

IV. w okresie od 24 do 27 września 2012 roku w miejscowości D. powiatu (...) województwa (...), działając wspólnie i w porozumieniu ze sobą oraz z Ł. S. i innym sprawcą, co do którego materiały wyłączono do odrębnego postępowania, na terenie działki stanowiącej własność A. i L. G., wyważyli drzwi wejściowe do blaszanego garażu, z którego skradli kosę spalinową marki (...) o wartości 500 zł, następnie wyważyli drzwi wejściowe do drugiego blaszanego garażu, z którego skradli cztery wędki z kołowrotkami o łącznej wartości 1.500 zł, następnie wyrwali deski stanowiące ścianę drewnianą, a po dostaniu się w ten sposób do jej wnętrza, skradli kosę spalinową o wartości 590 zł, wiertarkę udarową o wartości 200 zł, szlifierkę taśmową marki (...) o wartości 400 zł, wkrętarkę marki (...) o wartości 150 zł oraz piłę spalinową o wartości 299 zł, po czym po wybiciu szyby w oknie drewnianego budynku mieszkalnego i dostaniu się w ten sposób do jego wnętrza, skradli złoty pierścionek z cyrkoniami o wartości 1.200 zł oraz materac firmy (...) o wartości 159 zł,

to jest o czyn z art. 279 §1 kk;

V. w okresie czasu od 9 września do 3 października 2012 roku w miejscowości T. powiatu (...) województwa (...), działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru oraz wspólnie i w porozumieniu ze sobą oraz innym sprawcą, co do którego materiały wyłączono do odrębnego postępowania, po uprzednim wybiciu dwóch szyb w oknach domu należącego do J. P. oraz uszkodzeniu drzwi wejściowych i drzwi wewnętrznych do pokoi dwukrotnie weszli do wnętrza domu w celu dokonania kradzieży znajdujących się tam przedmiotów, a następnie skradli z podwórka tejże posesji grabiarkę konną o wartości 500 zł, zaś ze stodoły – kosiarkę konną o wartości 180 zł, kuchnię węglową o wartości 20 zł oraz część siewczarni o wartości 200 zł,

to jest o czyn z art. 279 §1 kk w zw. z art. 12 kk.

T. J. (1) został oskarżony o to, że:

VI. w nocy z 2 na 3 października 2012 roku, w miejscowości P. powiatu (...) województwa (...), chcąc, aby S. G. (1) i P. L. (1) dokonali kradzieży mienia A. S. (1) przy użyciu przemocy fizycznej wobec jego osoby, polegającej na pobiciu pokrzywdzonego w sposób narażający go na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub nastąpienia skutku określonego w art. 156 §1 lub w art. 157 §1 kk, umożliwił wymienionym sprawcom popełnienie tegoż czynu zabronionego, przekazując informację, iż pokrzywdzony posiada pieniądze w kwocie 10.000 zł oraz ujawniając miejsce ich przechowywania,

to jest o czyn z art. 18 §3 kk w zw. z art. 280 §1 kk i art. 158 §1 kk w zw. z art. 11 §2 kk.

K. K. (1) została oskarżona o to, że:

VII. w nocy z 2 na 3 października 2012 roku, w miejscowości P. powiatu (...) województwa (...), działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, chcąc, aby S. G. (1) i P. L. (1) dokonali kradzieży mienia A. S. (1) przy użyciu przemocy fizycznej wobec jego osoby, polegającej na pobiciu pokrzywdzonego w sposób narażający go na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub nastąpienia skutku określonego w art. 156 §1 lub w art. 157 §1 kk przy użyciu innego od broni palnej i noża niebezpiecznego narzędzia w postaci drewnianej pałki o długości około 60 centymetrów, ułatwiła wymienionym sprawcom popełnienie tegoż czynu zabronionego, przewożąc ich na miejsce przestępstwa i zabierając z niego,

to jest o czyn z art. 18 §3 kk w zw. z art. 280 §2 kk i art. 159 kk w zw. z art. 11 §2 kk i w zw. z art. 12 kk.

Natomiast Ł. S. oskarżony został o to, że:

VIII. w okresie od 15 do 23 września 2012 roku w miejscowości T. powiatu (...) województwa (...), działając wspólnie i w porozumieniu z S. G. (1), P. L. (1) oraz innym sprawcą, co do którego materiały wyłączono do odrębnego postępowania, po uprzednim wyrwaniu okna dostał się do wnętrza domku letniskowego stanowiącego własność A. K. i M. W. (1), skąd skradł butlę gazową 11-kilogramową, a następnie – po zerwaniu kłódek w pomieszczeniach gospodarczych dostał się do ich wnętrza, skąd zabrał narzędzia w postaci: wiertarki (...), wkrętarki akumulatorowej,

szlifierki kątovej (...), wyrzynarki, dwóch młotków, dwóch piłek ręcznych do drzewa, namiotu i kompletu kluczy nasadowych, a także silnik do trajzgi wraz z przewodem siłowym z mufami, powodując w ten sposób szkodę o łącznej wartości 1.400 zł,

to jest o czyn z art. 279 § 1 kk;

IX. w nocy z 20 na 21 września 2012 roku w Ł. województwa (...), działając wspólnie i w porozumieniu z S. G. (1), P. L. (1) i innym sprawcą, co do którego materiały wyłączono do odrębnego postępowania zabrał w celu przywłaszczenia z przyczepy samochodowej narzędzia w postaci: młota hydraulicznego marki (...) model (...) o wartości 8.000 zł oraz przecinarki hydraulicznej marki (...) model (...) numer (...) o wartości 5.000 zł, stanowiących własność Przedsiębiorstwa (...) w K.,

to jest o czyn z art. 278 § 1 kk.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 21 marca 2014 roku w sprawie sygn.. akt XVIII K 106/13:

1. oskarżonego S. G. (1) i P. L. (1) uznano za winnych popełnienia zarzucanych im czynów:

a) w miejsce czynu opisanego w pkt I aktu oskarżenia tego, że: w nocy z 2 na 3 października 2012 roku w miejscowości P. powiatu (...) województwa (...), działając wspólnie i w porozumieniu oraz w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru dokonania kradzieży, działając w sposób bezpośrednio zagrażający życiu A. S. (1) przewidując przy tym i godząc się na zaistnienie skutku w postaci jego śmierci, weszli na teren posesji A. S. (1), a następnie, chcąc zmusić go do wskazania miejsca ukrycia pieniędzy S. G. (1) uderzał pokrzywdzonego drewnianą pałką o długości około 60 centymetrów i skakał po jego tułowiu, przykładając mu nóż do kolana grożąc wbiciem jego ostrza w nogę, a P. L. (1) uderzał metalową lampką w tułów i nogi pokrzywdzonego nadto uderzali pięściami w twarz, a także kopali pokrzywdzonego po całym ciele polewali go wodą, powodując w ten sposób liczne obrażenia ciała pokrzywdzonego w postaci: dwóch liniowych głębokich, pionowo biegnących pęknięć śluzówki na wardze dolnej w linii pośrodkowej dochodzących do podstawy łuku zębowego, rozchwiania siekacza bocznego górnego po stronie lewej znacznego stopnia ze złamaniem wyrostka zębodołowego, płynnego krwiaka w przestrzeni podtwardówkowej, rowkowatych wylewów podpajęczynówkowych na sklepieniu obu półkul mózgu, złamania wieloodłamowego kości nosa, obustronnego złamania żeber: od VI do XI po stronie prawej w linii pachowej przedniej oraz I i od VI do XII po stronie lewej w linii pachowej przedniej, a także żeber od X do XI po stronie lewej w linii łopatkowej, złamania kości ramiennej lewej w 1/3 bliższej jej długości, rozerwania torebki stawowej stawu ramiennego lewego ze zwłknięciem główki kości ramiennej, a także licznych sińców, zasinień, podbiegnięć krwawych, obrzęków powłok miękkich i uszkodzeń naskórki w obrębie głowy, tułowia i nóg, w wyniku których to obrażeń A. S. (1) zmarł na skutek niewydolności krążeniowo – oddechowej, po czym zabrali z mieszkania pokrzywdzonego oraz ze znajdującego się na terenie jego posesji garażu pieniądze w kwocie 5.800 zł, dwa wycofane z obiegu banknoty 50-złotowe oraz butelkę płynu (...) i latarkę o nieustalonej wartości to jest czynu wypełniającego dyspozycję art. 148 §2 pkt 2 w zw. z art. 280 §2 kk w zw. z art. 11 §2 kk i w zw. z art. 12 kk i za to na podstawie art. 148 §2 pkt 2 kk w zw. z art. 11 §3 kk wymierzono każdemu z oskarżonych karę 25 lat pozbawienia wolności;

b) w pkt II aktu oskarżenia, wypełniającego dyspozycję art. 279 §1 kk i za to na podstawie art. 279 §1 kk wymierzono każdemu z oskarżonych karę 1 roku pozbawienia wolności;

c) w pkt III aktu oskarżenia, wypełniającego dyspozycję art. 278 §1 kk i za to na podstawie tegoż przepisu wymierzono każdemu z oskarżonych karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

d) w pkt IV aktu oskarżenia, wypełniającego dyspozycję art. 279 §1 kk i za to na podstawie tegoż przepisu wymierzono każdemu z oskarżonych karę 1 roku pozbawienia wolności;

e) w pkt V aktu oskarżenia, wypełniającego dyspozycję art. 279 §1 kk w zw. z art. 12 kk i za to na podstawie art. 279 §1 kk wymierzono każdemu z oskarżonych karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności;

2. na podstawie art. 85 kk i art. 88 kk za zbiegające się przestępstwa przypisane oskarżonym S. G. (1) i P. L. (1) w punkcie 1 wymierzono każdemu z nich karę łączną 25 lat pozbawienia wolności;

3. oskarżonego T. J. (1) uznano za winnego w miejsce zarzucanego mu czynu tego, że w nocy z 2 na 3 października 2012 roku, w miejscowości P. powiatu (...) województwa (...), chcąc aby S. G. (1) i P. L. (1) dokonali kradzieży mienia A. S. (1) umożliwił wymienionym sprawcom popełnienie tegoż czynu zabronionego, przekazując informację, iż pokrzywdzony posiada pieniądze w kwocie około 10.000 zł oraz ujawniając miejsce ich przechowywania, to jest popełnienia czynu z art. 18 §3 kk w zw. z art. 278 §1 kk i za to na podstawie art. 19 §1 kk w zw. z art. 278 §1 kk wymierzono mu karę 2 lat pozbawienia wolności;

4. oskarżoną K. K. (1) uznano w miejsce zarzucanego jej czynu za winną tego, że w nocy z 2 na 3 października 2012 roku, w miejscowości P. powiatu (...) województwa (...), działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, chcąc, aby S. G. (1) i P. L. (1) przy użyciu przemocy dokonali kradzieży mienia A. S. (1) ułatwiła wymienionym sprawcom popełnienie tegoż czynu zabronionego, przewożąc ich na miejsce przestępstwa i zabierając z niego, to jest popełnienia czynu wypełniającego dyspozycję art. 18 §3 kk w zw. z art. 280 §1 kk w zw. z art. 12 kk i za to na podstawie art. 19 §1 kk w zw. z art. 280 §1 kk wymierzono jej karę 2 lat pozbawienia wolności;

5. oskarżonego Ł. S. uznano za winnego popełnienia zarzuczanych mu czynów opisanych:

a) w pkt VIII aktu oskarżenia, wypełniającego dyspozycję art. 279 §1 kk i za to na podstawie tego przepisu wymierza mu karę 1 roku pozbawienia wolności;

b) w pkt IX aktu oskarżenia, wypełniającego dyspozycję art. 278 §1 kk i za to na podstawie tego przepisu wymierza mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

c) w pkt X aktu oskarżenia, wypełniającego dyspozycję art. 279 §1 kk i za to na podstawie tego przepisu wymierza mu karę 1 roku pozbawienia wolności;

6. na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 kk za zbiegające się przestępstwa przypisane oskarżonemu Ł. S. w punkcie 5 wymierzono karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

7. na podstawie art. 69 §1 kk, art. 70 §1 pkt 1 kk, art. 73 §1 kk warunkowo zawieszono oskarżonemu Ł. S. wykonanie kary pozbawienia wolności na okres 4 lat tytułem próby i w tym okresie oddano oskarżonego pod dozór kuratora sądowego;

8. na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zalicza oskarżonym:

a) S. G. (1) okres tymczasowego aresztowania od dnia 5 października 2012 roku;

b) P. L. (1) okres tymczasowego aresztowania od dnia 5 października 2012 roku;

c) T. J. (1) okres tymczasowego aresztowania od dnia 3 października 2012 roku;

d) K. K. (1) okres tymczasowego aresztowania od dnia 5 października 2012 roku.

Rozstrzygnięto o kosztach nieopłaconej pomocy z urzędu, udzielonej oskarżonemu Ł. S.. Zwolniono oskarżonych od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych (wyrok k. 1679-1684).

Powyższy wyrok uprawomocnił się wobec oskarżonego Ł. S.. Zaskarżyli go obrońcy oskarżonych S. G. (1), P. L. (1), T. J. (1) oraz prokurator na niekorzyść wyżej wymienionych oskarżonych oraz oskarżonej K. K. (1).

Nadto w aktach sprawy znajduje się pismo S. G. (1), w którym zwrócił się do Sądu Apelacyjnego w Łodzi z prośbą o wydanie sprawiedliwego wyroku (k. 1945).

Prokurator na podstawie art. 425 §1 i 2 kpk, art. 444 kpk oraz art. 447 §1 i 2 kpk zaskarżył powyższy wyrok w zakresie:

- czynu opisanego w pkt 1a wyroku – na niekorzyść oskarżonych S. G. (1) i P. L. (1);
- czynu opisanego w pkt 3 wyroku – na niekorzyść oskarżonego T. J. (1);
- czynu opisanego w pkt 4 wyroku – na niekorzyść oskarżonej K. K. (1).

Na podstawie art. 427 §2 kpk oraz art. 438 pkt 1 i 3 kpk wyrokowi ternu zarzucił:

a) obrazę przepisu prawa materialnego, to jest art. 148 §2 pkt 1 kk polegającą na uznaniu, iż zabójstwo A. S. (1) nie zostało popełnione ze szczególnym okrucieństwem, a w konsekwencji wyeliminowaniu z postawy skazania oskarżonych S. G. (1) i P. L. (1) za czyn z art. 148 kk §2 pkt 1 tegoż przepisu, podczas gdy z okoliczności sprawy, w szczególności zaś ze sposobu i częstotliwości zadawania uderzeń pokrzywdzonemu, innych zachowań sprawców takich jak polewanie pokrzywdzonego wodą, straszenie go, a także pozostawienie w odosobnionym miejscu bez możliwości wezwania pomocy, jak również rozciągnięcia zdarzenia w znacznym odcinku czasowym wynika, iż wymienieni oskarżeni zrealizowali znamię działania ze szczególnym okrucieństwem w rozumieniu art. 148 §2 pkt 1 kk;

b) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę i mający wpływ na jego treść, polegający na uznaniu, iż T. J. (1) udzielając pomocy S. G. (1) i P. L. (1) w dokonaniu przez nich przestępstwa opisanego w pkt 1a wyroku obejmował świadomością popełnienie przez sprawców bezpośrednich jedynie występku kradzieży, a w konsekwencji uznaniu T. J. (1) winnym czynu z art. 18 §3 kk w zw. z art. 278 §1 kk i wymierzeniu mu kary 2 lat pozbawienia wolności, podczas gdy z okoliczności sprawy, w szczególności zaś z treści rozmów telefonicznych prowadzonych pomiędzy T. J. (1) a S. G. (1) i P. L. (1) oraz z okoliczności wcześniejszego włamania do mieszkania A. S. (1) wynika, iż T. J. (1) co najmniej przewidywał i godził się na popełnienie przez sprawców bezpośrednich przestępstwa rozboju i pobicia pokrzywdzonego;

c) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę i mający wpływ na jego treść, polegający na uznaniu, iż K. K. (1) udzielając pomocy S. G. (1) i P. L. (1) w dokonaniu przez nich przestępstwa opisanego w pkt 1a wyroku nie obejmowała swoją świadomością użycia w stosunku do A. S. (1) niebezpiecznego narzędzia oraz pobicia go, a w konsekwencji uznaniu K. K. (1) winną czynu z art. 18 §3 kk w zw. z art. 280 §1 kk i wymierzeniu jej kary 2 lat pozbawienia wolności, podczas gdy ze zgromadzonych w sprawie dowodów, w szczególności z wyjaśnień S. G. (1), P. L. (1), a także częściowo T. J. (1) i samej K. K. (1) wynika, iż zdawała ona sobie sprawę z faktu, iż bezpośredni sprawcy zadają pokrzywdzonemu uderzenia zagrażające jego życiu i zdrowiu, jak również, że mogą w tym celu używać niebezpiecznych przedmiotów;

Na podstawie art. 427 §1 kpk oraz art. 437 §1 i 2 kpk wniósł o:

- zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie rozstrzygnięcia zawartego w pkt 1a poprzez uwzględnienie w opisie czynu przypisanego oskarżonym: S. G. (1) i P. L. okoliczności działania „ze szczególnym okrucieństwem” i uznanie ich za winnych popełnienia przestępstwa z art. 148 §2 pkt 1 i 2 w zw. z art. 280 §2 kk w zw. z art. 11 §2 kk i w zw. z art. 12 kk;
- uchylenie zaskarżonego wyroku w zakresie czynów opisanych w pkt 3 i 4 jego sentencji przeciwko oskarżonym T. J. (1) oraz K. K. (1) i przekazanie sprawy w tej części do ponownego rozpoznania sądowi I instancji (apelacja k. 1737-1739).

Obrońca oskarżonego S. G. (1) na podstawie art. art. 425, 444 kpk, 447 §1 kpk zaskarżył powyższy wyrok w całości na korzyść S. G. (1). Na podstawie art. 427 §2 kpk oraz art. 438 pkt 3 kpk wyrokowi temu zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na treść wyroku a polegający na:

- bezzasadnym przyjęciu, że S. G. (1) posługiwał się nożem tempore criminis i przystawił go do nóg pokrzywdzonego, podczas gdy, sam oskarżony, który konsekwentnie przyznawał się do użycia przemocy wobec

A. S., okoliczności tej przeczy, nadto z opinii biegłych medyków sądowych, protokołu oględzin i sekcji zwłok pokrzywdzonego wynika, iż na ciele denata nie ujawniono ran kłutych czy ciętych, zaś pomawiający o to S. G. P. L. wyjaśnia, iż w domu pokrzywdzonego było ciemno, więc nie mógł takiego faktu spostrzec,

- bezzasadnym przyjęciu, że S. G. (1) skakał i chodził po ciele pokrzywdzonego, w wyniku czego A. S. doznał złamania żeber i obrażeń w obrębie twarzoczaszki, podczas gdy, brak jest na to jakichkolwiek dowodów, zaś z opinii biegłych medyków sądowych nie wynika wcale, aby ujawnione obrażenia świadczyły o takim właśnie zachowaniu S. G., który zaprzecza temu, aby skakał czy deptał po ciele czy twarzy pokrzywdzonego, a P. L. w wyjaśnieniach z dnia 13.12.2013 r. wskazuje, iż nie widział takiego zdarzenia,
- bezzasadnym przyjęciu, iż celem działania S. G. była chęć zadania cierpienia pokrzywdzonemu, choć brak jest na to jakichkolwiek dowodów,
- bezzasadnym przyjęciu, iż S. G. (1) umniejsza swój udział w biciu pokrzywdzonego, zmniejszając ilość i rodzaj zadanych ciosów, podczas gdy opinie biegłych medyków sądowych w pełni korespondują z wyjaśnieniami oskarżonego,
- bezzasadnym przyjęciu, iż S. G. (1) działał w zamiarze ewentualnym pozbawienia życia A. S., podczas gdy cały zgromadzony materiał dowodowy wskazuje, iż swoim zachowaniem oskarżony stwarzał bezpośrednie zagrożenie dla życia pokrzywdzonego, ale nie obejmował swoim zamiarem jego śmierci także w postaci ewentualnej, i trzykrotnie opuszczając posesję A. S. pozostawiał go żyjącego,
- bezzasadnym przyjęciu, że elementy strony podmiotowej przestępstwa wskazują na działanie w zamiarze ewentualnym zabójstwa, podczas gdy całokształt okoliczności o charakterze przedmiotowym dowodzi, iż S. G. dopuścił się rozboju, którego sposób działania bezpośrednio zagrażał życiu pokrzywdzonego, zaś skutek w postaci śmierci pokrzywdzonego jest objęty nieumyślnością
- bezzasadnym pominięciu pierwszego etapu zdarzenia poprzedzającego noc z 2 na 3.10.2012 r., a polegającego na włamaniu się do domu pokrzywdzonego, i wówczas już planowanym użyciu przemocy wobec pokrzywdzonego, w celu kradzieży pieniędzy ze sprzedaży pola.

Na podstawie art. 427 §2 kpk oraz art. 438 pkt 3 kpk wyrokowi temu zarzucił obrazę przepisów postępowania tj. art. 424 §1 pkt 1 kpk, art. 7 kpk, a mającą wpływ na treść wyroku poprzez wybiórczą, noszącą znamiona dowolnej, ocenę materiału dowodowego, naruszającą reguły swobodnej oceny dowodów, wewnątrznie sprzeczne oceny zawarte w treści uzasadnienia – sąd bowiem twierdzi, iż oskarżony G. godzi się na śmierć pokrzywdzonego, choć jej nie chce, wskazywanie okoliczności za udowodnione np. w zakresie skakania przez S. G. po ciele pokrzywdzonego w tym jego twarzy, posługiwania się nożem, oceny wyjaśnień S. G., wbrew temu co wynika z obiektywnych opinii biegłych medyków sądowych, pomijaniu przy wymiarze kary okoliczności korzystnych dla S. G..

W przypadku niepodzielenia zarzutów wywiedzionych powyżej, wyrokowi temu zarzucił nadto na podstawie art. 427 §2 kpk i art. 438 pkt 1 kpk obrazę przepisów prawa materialnego tj. art. 148 §2 pkt 2 kpk polegającą na wadliwym przyjęciu, iż czyn zabroniony przypisany S. G. stanowi zbrodnię zabójstwa na tle rabunkowym, podczas, gdy wypełnia on znamiona rozboju kwalifikowanego przez działanie sprawcy polegające na użyciu przemocy w sposób bezpośrednio zagrażający życiu pokrzywdzonego, z nieumyślnym skutkiem w postaci jego śmierci.

Nadto wyrokowi temu obrońca zarzucił na podstawie art. 438 pkt 4 kpk rażąco niewspółmierność orzeczonej kary 25 lat pozbawienia wolności za czyn opisany w pkt I w stosunku do zasad i dyrektyw sądowego wymiaru kary, która to kara zważywszy na młody wiek oskarżonego, jego dotychczasową niekaralność, pełną współpracę z wymiarem sprawiedliwości, właściwości i warunki osobiste przed popełnieniem czynu, wyrażoną skruchę nosi znamiona rażąco niesprawiedliwej.

Na podstawie art. 427 §1 kpk, art. 437 §1 i 2 kpk wniósł o :

- rozwiązanie węzła kary łącznej,
- zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zmianę opisu czynu z pkt I i wyeliminowanie z jego kwalifikacji prawnej art. 148 §2 pkt. 2 kk oraz skazanie S. G. za czyn wypełniający znamiona art. 280 §2 kk i art. 158 §3 kk w zw. z art. 11 §2 kk w zw. z art. 12 kk, wymierzenie za ten czyn kary pozbawienia wolności w dolnej granicy ustawowego zagrożenia,
- za zbiegające się przestępstwa wymierzenie kary łącznej na zasadzie pełnej absorpcji,
- względnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania (apelacja k. 1771-1775).

Na korzyść oskarżonego P. L. (1) wywiedziono dwie apelacje. Pierwszy z obrońców na zasadzie art. 425 §1 i 2 kpk oraz art. 444 kpk zaskarżył wyrok w całości. Na zasadzie art. 427 §1 i 2 kpk oraz art. 438 pkt 2, 3 i 4 kpk zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

I. naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na treść rozstrzygnięcia, a mianowicie:

1. art. 4 kpk, 5 §2 kpk, 7 kpk, 410 kpk i 424 §1 pkt 1 kpk – poprzez dowolną analizę zebranego w sprawie materiału dowodowego w zakresie czynu przypisanego oskarżonemu P. L. (1) w pkt Ia sentencji wyroku, w tym w szczególności w postaci wyjaśnień oskarżonego P. L. (1) i bezzasadne odmówienie im przymiotu wiarygodności, w zakresie w jakim oskarżony wskazywał na jego rolę w przestępstwie popełnionym na szkodę A. S. (1), a także w sposób dowolny przeprowadzenie w tym zakresie oceny wiarygodności wyjaśnień współoskarżonego S. G. (1), mimo jednoczesnego zakwestionowania przez sąd tego dowodu w istotnym zakresie, a nadto brak rozważenia przy tej ocenie istotnych okoliczności wpływających na analizę ich wartości dowodowej, zwłaszcza w kontekście oceny, czy działanie S. G. (1) mogło stanowić eksces współsprawcy wykraczający poza zakres ustalonego porozumienia, polegającego na zaborze mienia pokrzywdzonego;

2. art. 424 §1 pkt 1 i 2 kpk w zw. z art. 410 kpk w zw. z art. 7 kpk – poprzez brak wskazania w uzasadnieniu skarżonego wyroku, które z obrażeń powstałych u pokrzywdzonego A. S. (1) i stwierdzonych w protokole sądowo-lekarskiej sekcji zwłok, mogły powstać w pierwszej fazie zdarzenia, w której nie uczestniczył P. L. (1) i jakie ma to znaczenie dla oceny prawnej zachowania przypisanego mu w pkt Ia sentencji wyroku, w szczególności w kontekście ustalonego przez Sąd zamiaru ewentualnego zbrodni zabójstwa;

3. art. 413 §2 pkt 1 kpk w zw. z art. 424 §1 pkt 2 kpk poprzez sprzeczność pomiędzy sentencją wyroku, a jego uzasadnieniem polegającą na przypisaniu oskarżonemu P. L. (1) w pkt Ia sentencji wyroku czynu popełnionego wspólnie i w porozumieniu z S. G. (1) w takim samym kształcie jak w/w współoskarżonemu – mimo, iż z uzasadnienia skarżonego wyroku i ustalonego przez Sąd Okręgowy stanu faktycznego wynikało, że P. L. (1) nie brał udziału w pierwszej fazie zdarzenia, w której S. G. (1) wszedł sam na posesję A. S. (1) i spowodował u niego obrażenia ciała, zaś sąd nie wskazał na rolę P. L. (1) w zakresie tej części zdarzenia, która byłaby relewantna dla możliwości przyjęcia działania wspólnie i w porozumieniu obu współoskarżonych;

4. art. 410 kpk w zw. z art. 424 §1 pkt 1 kpk – poprzez zbiorcze powołanie, w tej części uzasadnienia skarżonego wyroku, w której sąd dokonał rekonstrukcji stanu faktycznego w zakresie czynu przypisanego w pkt Ia, jako podstawy czynionych ustaleń wszystkich wyjaśnień złożonych przez współoskarżonego S. G. (1) (znajdujących się na k. 217-220, 239-242, 275-276, 1095-1096, 1513, 1534) mimo, iż wyjaśnienia te nie tylko pozostawały ze sobą we wzajemnych sprzecznościach (których nadto Sąd Okręgowy nie wyjaśnił w uzasadnieniu skarżonego wyroku), ale także zostały częściowo zakwestionowane przez sam sąd meriti,

a także niezależnie od w/w zarzutów, przy tylko hipotetycznej ocenie materiału dowodowego zawartej w uzasadnieniu skarżonego wyroku:

II. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę skarżonego rozstrzygnięcia i mający wpływ na jego treść, a polegający na przyjęciu, iż oskarżony P. L. (1) działał z zamiarem ewentualnym pozbawienia życia A. S. (1), podczas, gdy:

- a) wyłącznym motywem działania oskarżonych była chęć uzyskania pieniędzy od pokrzywdzonego i jedynie w tym celu podejmowali oni działania względem jego osoby;
- b) użyte przez sprawców narzędzia (drewniana pałka, lampka) oraz miejsce zadawania uderzeń tymi przedmiotami, tj. tułów, nogi - nie wskazywały, aby ich zamiarem, chociażby ewentualnym, było objęcie pozbawienia życia A. S. (1);
- c) nie wskazywało na to również zachowanie oskarżonego P. L. (1), który przychodząc po raz trzeci na posesję pokrzywdzonego, nie zadał mu żadnych ciosów, zaś współoskarżony S. G. (1) upewnił się nadto przed odejściem, że pokrzywdzony żyje (co potwierdza również czas zgonu pokrzywdzonego ustalony w oparciu o opinię pisemną oraz ustną biegłych z zakresu medycyny sądowej) co w konsekwencji powodowało, iż oskarżeni, chcąc spowodować uszkodzenia ciała u pokrzywdzonego, nie godzili się na spowodowanie u niego tak wyjątkowo ciężkiego skutku, jakim jest jego śmierć i możliwe było co najwyżej przyjęcie, iż oskarżony P. L. (1) swoim zachowaniem wyczerpał dyspozycję określoną w przepisach art. 280 kk i art. 158 §3 kpk;

III. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę skarżonego rozstrzygnięcia i mający wpływ na jego treść, a polegający na uznaniu, iż czyny przypisane oskarżonemu P. L. (1) w pkt. 1b, 1c, 1d i 1e sentencji wyroku stanowią odrębne przestępstwa podczas, gdy biorąc pod uwagę, iż zamiar popełnienia tych zachowań ukształtował się z góry przed powzięciem pierwszego z nich i wszystkie z nich zostały podjęte w jego wykonaniu, a jednocześnie odstępy pomiędzy tymi zachowaniami były krótkie, powodowało to w konsekwencji, iż zasadne było przyjęcie, że stanowią one jeden czyn ciągły;

a także niezależnie od w/w zarzutów:

IV. rażąco niewspółmierność (surowość) kary pozbawienia wolności wymierzonej oskarżonemu P. L. (1) za czyn przypisany mu w pkt 1a sentencji wyroku – wyrażającą się w orzeczeniu wobec oskarżonego kary 25 lat pozbawienia wolności, co wynikało z braku dostatecznego rozważenia okoliczności łagodzących zachodzących po jego stronie, w tym:

- a) jego podrzędnej roli w przestępstwie popełnionym na szkodę A. S. (1), przy jednoczesnym braku indywidualizacji kary wobec współoskarżonych i wymierzeniu oskarżonemu takiej samej kary jak S. G. (1), którego udział w całym zdarzeniu i zadawaniu obrażeń pokrzywdzonemu był dominujący;
- b) faktu uprzedniej niekaralności P. L. (1), jego młodego wieku oraz pozytywnych wniosków płynących, co do jego osoby z wywiadu środowiskowego i bezzasadne uznanie, iż za wymierzeniem tak surowej kary przemawia „uczynienie sobie przez oskarżonego z popełniania przestępstw sposobu na życie” i odniesienie tego do jednoczesnego przypisania mu w wyroku przestępstw przeciwko mieniu - mimo, iż sąd winien był zrelatywizować wymiar kary za przestępstwo przypisane w pkt 1a wyłącznie do okoliczności tego czynu oraz faktu, iż oskarżony nigdy wcześniej swoim zachowaniem nie godził w życie i zdrowie ludzkie, co w konsekwencji powodowało, iż sąd winien był orzec wobec oskarżonego P. L. (1) karę łagodniejszą, niż ta wymierzona za czyn przypisany w pkt 1a sentencji wyroku.

Na zasadzie art. 427 §1 kpk i art. 440 kpk wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

1. uchylenie rozstrzygnięcia o karze łącznej orzeczonej wobec oskarżonego P. L. (1);
2. uznane w miejsce czynu przypisanego oskarżonemu P. L. (1) w pkt 1a, iż swoim zachowaniem wypełnił on dyspozycję art. 280 §1 kk i art. 158 §3 kk w zw. z art. 11 §2 kk;

3. przyjęcie, iż czyny przypisane oskarżonemu P. L. (1) w pkt. 1b, 1c, 1d i 1e (zarzucane w pkt. II, III, IV i V aktu oskarżenia) stanowią jeden czyn ciągły;

4. wymierzenie kary łącznej pozbawienia wolności w oparciu o zasadę pełnej absorpcji;

ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

1. uchylenie rozstrzygnięcia o karze łącznej orzeczonej wobec oskarżonego P. L. (1);

2. złagodzenie kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec oskarżonego P. L. (1) za czyn przypisany mu w pkt. la sentencji wyroku;

3. orzeczenie kary łącznej pozbawienia wolności w oparciu o zasadę pełnej absorpcji,

ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji (apelacja k. 1749-1765-).

Drugi obrońca także zaskarżył wyrok w całości na korzyść oskarżonego P. L. (1) i zarzucił mu powołując się na podstawie z art. 438 pkt 3, 2, 1 i 4 kpk:

I. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, a mający wpływ na jego treść polegający na:

- ustaleniu na podstawie nieprawidłowej, dowolnej ocenie dowodów, że oskarżony P. L. działaniem swym wyczerpał znamiona czynu wyczerpującego dyspozycję art. 148 §2 pkt 2 kk;
- błędnej ocenie dowodów, że oskarżony P. L. jadąc do P. działał „z góry powziętym zamiarem dokonania kradzieży”, że działał „wspólnie i w porozumieniu” z zamiarem ewentualnym pozbawienia życia A. S., że uderzał pokrzywdzonego lampką nocną w „tułów i nogi”, uderzał pięściami po twarzy, kopał po całym ciele, polewał wodą, spowodował obrażenia ciała opisane w czynie jemu przypisanym w pkt 1a zaskarżonego wyroku,
- błędnej ocenie, że między działaniem oskarżonego L., a skutkiem w postaci śmierci A. S. zachodzi związek przyczynowo-skutkowy, że skutek taki był objęty zamiarem ewentualnym,
- nieprawidłowym przypisaniu oskarżonemu L. odpowiedzialności za spowodowanie u A. S. obrażeń ciała w postaci jak w czynie jemu przypisanym w pkt 1a wyroku,
- błędnym ustaleniu, że oskarżony L. dopuścił się czynów z pkt II, III, IV, V a/o czyniąc ustalenia w tym zakresie na podstawie dowodów nieujawnionych na rozprawie z pominięciem jego wyjaśnień złożonych w śledztwie w dniu 22 marca 2013 roku;

II. obrazę przepisów postępowania tj. art. 5 §2 kpk, art. 7 kpk, art. 410 kpk mającą wpływ na treść wyroku, polegającą na:

- dokonaniu do wolej oceny dowodów z naruszeniem zasad prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy i przyjęcie poprzez jednostronną, niekorzystną wybiórczą ocenę dowodów i danie wiary wyjaśnieniom-pomówieniom osk. G. mimo istotnych rozbieżności w jego wyjaśnieniach złożonych w śledztwie i w sądzie w zakresie między innymi okoliczności rzekomego uderzania A. S. lampką przez osk. L.,
- nie rozstrzygnięcie występujących i nie dających się usunąć wątpliwości na korzyść osk. P. L.,
- obrazę art. 366 §1 kpk, art. 211 kpk, art. 167 kpk poprzez zaniechanie przeprowadzenia oględzin pomieszczeń domu A. S. w celu ustalenia czy osk. G., gdyby był w pokoju oznaczonym nr (...) na tzw. planie pomieszczeń domu mógł widzieć osk. L., który w tym czasie miał rzekomo w kuchni (pomieszczenie sąsiednie) lampką uderzać

pokrzywdzonego leżącego na łóżku (oznaczone nr 18) przy uwzględnieniu, że w tym pomieszczeniu było ciemno gdyż osk. G. wcześniej zniszczył oświetlenie – w celu weryfikacji jego pomówień

- obrazę art. 386 §1 kpk, art. 389 §1 kpk przez zaniechanie zapytania osk. L. czy przyznaje się do czynów zarzucanych jemu w pkt od 2 do 6 aktu oskarżenia, przez zaniechanie zwrócenia się do oskarżonego o wypowiedzenie się co do jego wyjaśnień odnośnie tych zarzutów złożonych dnia 22 marca 2013 roku, z braku pytania zgodnie z wymogami art. 386 §1 kpk – uniemożliwienie oskarżonemu złożenia wyjaśnień odnośnie tych zarzutów,
- obrazę art. 410 kpk, art. 333 §1 pkt 2 kpk, art. 167 kpk, art. 424 §1 kpk – przez zaniechanie przesłuchania świadków zawnioskowanych w a/o (J. P., A. G. (1), M. W. i Z. O.) na okoliczności czynów zarzucanych osk. L. w pkt od 2 do 6 aktu oskarżenia, w szczególności wartości mienia i oparcie rozstrzygnięcia na dowodach nieujawnionych na rozprawie – co oczywiście nastąpiło z rażącym naruszeniem kpk, a w szczególności art. 410 kpk;

III. obrazę prawa materialnego:

- nie zastosowanie art. 20 kk przy ocenie odpowiedzialności karnej osk. P. L. (1) w odniesieniu do zarzutu z pkt 1 aktu oskarżenia,
- przez przyjęcie kumulatywnej kwalifikacji z art. 280 §2 kk z art. 148 §2 pkt 2 kk;

IV. nadto zarzucił rażąca surowość orzeczonej wobec P. L. kary 25 lat pozbawienia wolności, w sytuacji gdy dolegliwość wymierzonej kary przekracza znacznie stopień jego winy, przy uwzględnieniu sposobu zachowania się oskarżonego w toku całego zdarzenia jego dotychczasowej niekaralności, dobrej opinii środowiskowej, opinii z ZK, które to okoliczności wskazują, że surowy wymiar kary nie jest konieczny dla osiągnięcia celów zapobiegawczych i wychowawczych.

Podnosząc te zarzuty wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Łodzi lub zmianę opisu czynu z pkt 1a zaskarżonego wyroku przez wyeliminowanie z jego opisu znamion przedmiotowych i podmiotowych dotyczących kwalifikacji z art. 148 §2 pkt 2 kk, uznając osk. P. L. za winnego kradzieży pieniędzy i wymierzenie kary w dolnych granicach zagrożenia (apelacja k. 1788-1797).

Na rozprawie odwoławczej obrońcy oskarżonych S. G. (1) i P. L. (1) powołując się na uchybienia wskazane w wywiedzionych środkach odwoławczych i podnoszonych w ustnych wypowiedziach, jako priorytetowy wniosek, wskazywali na konieczność uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania (k. 1965-1966).

Obrońca oskarżonego T. J. (1) na zasadzie art. 444 kpk zaskarżył wyrok w całości. Na podstawie art. 438 pkt 2 i 4 kpk zarzucił temu wyrokowi:

A. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę i mający wpływ na treść wyroku przez ustalenie na podstawie nieprawidłowej oceny materiału dowodowego, że oskarżony T. J. (1) dokonał przypisanego mu w wyroku przestępstwa,

B. rażąca niewspółmierność orzeczonej kary pozbawienia wolności przejawiająca się w jej surowości w stosunku do roli jaka przypadła oskarżonemu T. J. w przestępstwie w nocy z 2 na 3.10.2012 r., z którego nie osiągnął żadnych korzyści, a był do tej pory osobą nie karaną, posiadającą dobrą opinię w miejscu zamieszkania.

W oparciu o przepis art. 437 §1 kpk wniósł o zmianę wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi i uniewinnienie oskarżonego T. J. (1) od dokonania przypisywanego mu przestępstwa, ewentualnie o złagodzenie orzeczonej wobec niego kary pozbawienia wolności z rozważeniem warunkowego jej zawieszenia (apelacja k. 1732-1737).

W aktach sprawy znajduje się też odpowiedź na apelację prokuratora wniesioną na niekorzyść K. K. (1), sporządzona przez jej obrońcę. Zawiera ona wniosek o uznanie apelacji w tej części za oczywiście bezzasadną i utrzymanie wyroku sądu I instancji w mocy (k. 1947-1949).

Wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 15 grudnia 2014 r.

I. zmieniono zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

3) uchylono w całości orzeczenie wobec S. G. (1) i P. L. (1), przekazując sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Łodzi,

4) orzeczoną wobec oskarżonego T. J. (1) karę złagodzano do 1 roku i 6 miesięcy i na podstawie art. 69 §1 kk i art. 70 §1 pkt 1 kk i art. 73 §1 kk warunkowo zawieszono wykonanie kary pozbawienia wolności na okres 4 lat próby i w tym okresie oddano oskarżonego pod dozór kuratora sądowego;

II. w pozostałej części utrzymano wyrok w mocy, z tym, że apelację prokuratora sformułowaną na niekorzyść oskarżonych T. J. (1) i K. K. (1) uznano za oczywiście bezzasadną;

III. zwolniono oskarżonych od kosztów sądowych związanych z postępowaniem odwoławczym, z tym, że koszty związane z apelacją prokuratora wobec K. K. (1) przejęto na rachunek Skarbu Państwa (wyrok k. 1977).

Prokurator nie złożył wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku w części dotyczącej pkt II.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Kontrola instancyjna zapadłego wyroku w kontekście materiału dowodowego i wywiedzionych apelacji, doprowadziła do wniosków, skutkiem których należało uznać za w pełni uzasadnione apelacje wniesione na korzyść oskarżonych S. G. (1) oraz P. L. (1). Dotyczy to przede wszystkim wniosków złożonych w trakcie rozprawy odwoławczej. Wynikiem tego była konieczność uchylecia wobec tych oskarżonych, wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Łodzi. Konsekwencją tego jest również i to, że Sąd Apelacyjny nie odniósł się do tej części apelacji prokuratora, która została wywiedziona na niekorzyść tych oskarżonych, bowiem argumentacja rzecznika oskarżenia będzie ponownie przedmiotem rozważań sądu I instancji.

Częściowo zasadna okazała się apelacja wywiedziona przez obrońcę oskarżonego T. J. (1). Nie podlegała natomiast uwzględnieniu ta część apelacji prokuratora, która została wywiedziona na niekorzyść oskarżonych T. J. (1) oraz K. K. (1).

Przechodząc do omawiania poszczególnych apelacji, na wstępie podnieść należy, iż co do apelacji wywiedzionych na korzyść oskarżonych S. G. (1) i P. L. (3), Sąd Apelacyjny nie będzie odnosił się do nich szczegółowo, lecz zgodnie z zaleceniami zawartymi w art. 436 kpk ograniczy się jedynie do wskazania tylko niektórych podniesionych w nich uchybień oraz wskazania uchybień podlegających uwzględnieniu z urzędu, które były wystarczające do wydania orzeczenia. Rozpoznanie pozostałych uchybień byłoby przedwczesne. Tylko niektóre z nich, mające ewidentny charakter, wskazane zostaną w końcowej części uzasadnienia.

Podnieść należy także, że część uchybień pozostało poza sferą argumentacji zawartej w wywiedzionych środkach odwoławczych, a mają one charakter rażących naruszeń przepisów procedury, które niewątpliwie wpłynęły na treść zapadłego rozstrzygnięcia. Mają one znaczenie podstawowe, bowiem brak uchybień warunkuje nie tylko dokonanie prawidłowych ustaleń w sprawie, ale i związany jest z tym etapem orzekania, na którym dokonuje się ocen prawno-karnych oraz wymierza się kary, które muszą mieć charakter kary sprawiedliwej, a więc kary, która w realiach sprawy, w ramach sankcji, po dokonaniu właściwej oceny karnej, uwzględnia dyrektywy wymiaru kary, rolę sprawców i nie narusza zasady wewnętrznej sprawiedliwości wyroku.

Ponadto przypomnieć należy, iż przekonanie sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną reguły z art. 7 kpk, jeżeli jest poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy, stanowi wyraz rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść jak i na niekorzyść oskarżonych oraz jest zgodne ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego, a nadto zostało

wyczerpująco i logicznie uargumentowane w uzasadnieniu wyroku (patrz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 grudnia 2012 roku, sygn. akt III KK 298/12, LEX 1232292).

W ocenie Sądu Apelacyjnego, analiza treści zapadłego rozstrzygnięcia w kontekście jego pisemnych motywów, dowodów zgromadzonych w sprawie i ujawnionych w toku postępowania rozpoznawczego wskazuje, iż zaskarżony wyrok wydano nie dochowując standardów wynikających z cytowanego orzeczenia.

W pierwszej kolejności z urzędu należy odnieść się do sytuacji procesowej jaka nastąpiła w toku postępowania rozpoznawczego.

Przypomnieć należy, iż według reguł postępowania karnego lista dowodów, przeprowadzenia których w toku postępowania rozpoznawczego domaga się prokurator, ma charakter wniosku dowodowego, który podlega rozpoznaniu zgodnie z wszystkimi regułami, o których mowa w Rozdziale 19 Kodeksu Postępowania Karnego oraz innych unormowań szczególnych przewidzianych w treści tegoż kodeksu. Niezbędnym jest więc przeprowadzenie dowodów zgodnie ze złożonym wnioskiem, względnie podjęcie innej decyzji, przy czym oddalenie wniosku dowodowego nastąpić winno w oparciu o przesłanki wskazane w art. 170 kpk.

W przedmiotowej sprawie, jeżeli chodzi o osobowe źródła dowodowe, do bezpośredniego przesłuchania wskazano świadków wskazanych w akcie oskarżenia na k. 1303 akt sprawy. Ponadto zgłoszono do ujawnienia zeznania świadków w trybie art. 333 §2 kpk oraz zeznań jednego świadka w trybie art. 391 §1 kpk.

W toku rozprawy, z przedstawionej listy, nie przesłuchano świadków: Z. O. (2), A. G. (2), J. P. i M. W. (1). Nie podjęto żadnej decyzji procesowej o nieprzesłuchiowaniu tych świadków. Nie wydano decyzji co do ujawnienia zeznań świadków zgłoszonych przez prokuratora w trybie art. 333 §2 kpk oraz art. 391 §1 kpk. Z tej listy przesłuchano natomiast bezpośrednio przed sądem świadka R. M.. Nadto z urzędu wezwano w charakterze świadka K. G., który skorzystał z uprawnień określonych w art. 182 §3 kpk (k. 1626).

Należy podnieść, iż w toku postępowania wyłączono do odrębnego postępowania zarzuty postawione oskarżonemu P. K. w pkt XI aktu oskarżenia i tożsame zarzuty stawiane oskarżonym T. J. (1) w pkt VIII oraz S. G. (1) w pkt VII aktu oskarżenia. Treść postanowienia nie wskazuje, aby wydano także decyzje dowodowe w związku z wnioskami zawartymi w akcie oskarżenia (k. 1512).

Mając na uwadze powyższe należało stwierdzić, iż brak postanowienia o oddaleniu wniosków dowodowych, przy braku przeprowadzenia żądanych dowodów, stanowi rażące naruszenie prawa procesowego w postaci art. 170 §3 kpk, ponieważ uniemożliwia poznanie stanowiska organu procesowego w tym zakresie, a właściwie procedowanie w kwestii wniosków dowodowych stanowi wyraz gwarancji kontradyktoryjnej formy rzetelnego procesu oraz jest istotnym elementem materialnego prawa do obrony (patrz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2012 roku, sygn.. akt III KK 182/11, LEX 1212344 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2003 roku, sygn.. akt III KK 65/02, LEX 78833).

Już samo to uchybienie niezależnie od zarzutów podniesionych w apelacjach obrońców oskarżonych S. G. oraz P. L., wskazuje na konieczność wydania orzeczenia kasatoryjnego. Należy przypomnieć, iż sąd orzekający w danej sprawie jest w stanie zrealizować podstawowe zadanie procesu karnego, o którym mowa w art. 2 §2 kpk (dotarcie do prawdy materialnej) oraz art. 4 kpk (organy procesowe mają obowiązek badać oraz uwzględniać okoliczności przemawiające na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego, a podstawę orzeczenia stanowić musi całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej – art. 410 kpk), tylko wówczas, gdy przeprowadzi wszelkie możliwe i niezbędne do wyjaśnienia okoliczności sprawy dowody – zarówno na wniosek stron, jak i z urzędu.

Prawidłowość rozstrzygnięcia sprawy, ujmując rzecz najogólniej, zależy zatem od należytego wykonania przez sąd dwóch podstawowych obowiązków. Pierwszy z nich dotyczy postępowania dowodowego i sprowadza się nie tylko do prawidłowego – zgodnego z przepisami postępowania karnego – przeprowadzenia dowodów zawnioskowanych przez strony, ale również do przeprowadzenia z urzędu wszelkich dowodów potrzebnych do ustalenia okoliczności

istotnych dla rozstrzygnięcia o winie oskarżonego, kwalifikacji prawnej zarzucanego mu czynu i kwestii ewentualnego wymiaru kary. Potrzeba przeprowadzenia takich dowodów zachodzi wtedy, gdy z przeprowadzonych na wniosek stron dowodów wynika, że okoliczności, o których wyżej mowa, nie zostały w sposób wystarczający wyjaśnione.

Drugi ze wspomnianych na wstępie podstawowych obowiązków sprowadza się do prawidłowej oceny całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej. Ocena ta, zgodnie z art. 7 kpk, powinna być dokonana z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy oraz doświadczenia życiowego (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 1974 r. V KRN 43/74 OSNKW 1974/11/212). Natomiast w przedmiotowej sprawie na wskazane wyżej uchybienie nałożyło się także rażące naruszenie przepisu art. 410 kpk, co także w sposób ewidentny miało wpływ na treść orzeczenia. Dotyczy to ustaleń odnoszących się do przypisania oskarżonym S. G. i P. L. czynów z pkt 1 pkt b-e wyroku. Dokonując ustaleń w tym zakresie (k. 1709-1710) Sąd Okręgowy oparł się na materiale nieujawnionym w toku rozprawy. Dotyczy to zeznań świadków, w szczególności pokrzywdzonych przypisanymi oskarżonym czynami, którzy to świadkowie nie zostali przesłuchani w toku rozprawy i co do których nie wydano żadnej decyzji procesowej, co wykazano powyżej, dopuszczając się rażącego naruszenia art. 170 §3 kpk.

Już samo to uchybienie spowodować musiało uchylenie wyroku w tej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Ponadto w zakresie czynu przypisanego oskarżonym S. G. i P. L. w pkt 1a wyroku kolejnym poważnym uchybieniem było tzw. zbiorcze przywołanie dowodów na poparcie ustaleń odnoszących się do tego czynu, a związanych z samym jego przebiegiem. Jest to sytuacja, która nie może być akceptowana przez sąd odwoławczy, bowiem uniemożliwia ona kontrolę zaskarżonego wyroku, odniesienie się do tego jakie fakty i w oparciu o jakie dowody zostały ustalone, w konsekwencji prowadzić może to do błędnych ocen prawno-karnych, a zarazem rzutować na ewentualny wymiar kary.

W ocenie Sądu Apelacyjnego taka sytuacja mogła nastąpić w przedmiotowej sprawie.

Ustalenia co do tego czynu Sąd Okręgowy zawarł w uzasadnieniu (k. 1711-1712). W końcowej części przywołano dowody, na podstawie których dokonano tych ustaleń. Są to przywołane w całości wyjaśnienia oskarżonych, dowód z zeznań świadka Z. K. oraz dowody z opinii i dokumentów.

Należy mieć na uwadze, iż w sposób ewidentny dowody te nie uzasadniają całości przebiegu przedmiotowego zdarzenia i odnosić się mogą tylko do poszczególnych jego faz. Przykładowo przesłuchiwany świadek nie zeznawał na okoliczności zachowania oskarżonych wobec pokrzywdzonego. Także wyjaśnienia oskarżonych (niezależnie od ich zmienności) nie mogły być dowodem na przebieg całego zdarzenia. K. K. (1) mogła wyjaśniać tylko co do tych okoliczności, które objęte były jej percepcją. Także P. L. (1) nie mógł wyjaśniać co do przebiegu zdarzenia z udziałem oskarżonego S. G. i pokrzywdzonego.

Sąd nie wziął pod uwagę także ewidentnego na tle przedmiotowej sprawy faktu, iż zdarzenie przebiegało w kilku fazach oraz tego, iż nie wszyscy oskarżeni brali udział w całym jego przebiegu.

Taki sposób dokonywania ustaleń nie może spotkać się z akceptacją sądu odwoławczego, bowiem uniemożliwia kontrolę zaskarżonego orzeczenia (patrz wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 8 grudnia 2011 roku, sygn.. akt II AKa 218/11).

W niniejszej sprawie jest to tym bardziej istotne, iż nie można w oparciu o tak ustalony stan faktyczny odnieść się do argumentacji zawartej w zarzutach i uzasadnieniu apelacji obrońców oskarżonych S. G. i P. L.. Dotyczy ona wprawdzie głównie ocen prawno-karnych oraz następnego etapu jakim jest wymiar kary, ale właściwe ustalenia faktyczne, brak naruszeń przepisów procedury, dopiero warunkują dokonywanie ocen na tych płaszczyznach.

Natomiast powyższe uchybienia wskazywać mogą na dowolność ustaleń i ocen, a więc wykraczają one poza granice zakreślone treścią art. 7 kpk.

Nie przesądzając oczywiście ostatecznego rozstrzygnięcia nie sposób przy tym nie zgodzić się z argumentem, że tak dokonane ustalenia nie przystają do opisu czynu przypisanego obu oskarżonym. W szczególności żaden z elementów przebiegu zdarzenia nie uzasadnia działania z góry powziętym zamiarem, określonym w art. 12 kk, jak to przyjmuje Sąd Okręgowy, niezależnie od tego jaka będzie ostateczna ocena prawno-karna zachowania oskarżonych.

W ocenie sądu odwoławczego chociażby ta okoliczność wskazuje na wewnętrzną sprzeczność pomiędzy wydanym orzeczeniem, a treścią jego uzasadnienia, co także rodzi konieczność wydania orzeczenia kasatoryjnego, co do tego czynu.

Powyzsze wskazane uchybienia, zgodne z treścią art. 436 kpk nakazywały więc uchylenie wyroku w całości wobec oskarżonych S. G. i P. L. i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania.

Obowiązkiem Sądu Okręgowego będzie uniknięcie błędów wskazanych powyżej, a zwłaszcza prawidłowe przeprowadzenie postępowania dowodowego, rozstrzygnięcie co do wszystkich wniosków dowodowych zgłoszonych w sprawie, a następnie dokonanie właściwych ustaleń oraz ocen. Na tym etapie należy rozważyć, czy w sprawie nie zachodzi konieczność odrębnego opisanie czynów przypisanych oskarżonym i ich właściwą ocenę prawno-karną.

Sąd odwoławczy formułując powyższą uwagę nie narusza zasady domniemania niewinności, bowiem oskarżeni częściowo przyznają się do dokonania zarzuconych im czynów. Należy także zauważyć, iż co do czynów zarzucanych, a następnie przypisanych oskarżonym w pkt 1 b-e wyroku, w wypadku potwierdzenia dokonanych ustaleń oraz ocen, należy rozważyć zastosowanie art. 91 kk, bowiem zaskarżone rozstrzygnięcie, w tym zakresie wydano z obrazą prawa materialnego (art. 438 pkt 1 kpk). Należy także zwrócić uwagę na konieczność zachowania odpowiednich zasad wymiaru kary oskarżonym. Kara winna być ukształtowana indywidualnie w stosunku do każdego z oskarżonych, zgodnie z ustawowymi dyrektywami określonymi w art. 53 kk. Podstawą do prawidłowego rozstrzygnięcia w tym zakresie jest nie tylko właściwa ocena prawno-karna zachowania oskarżonych, ale także ustalenie ról w przypisanym przestępstwie oraz innych okoliczności istotnych z punktu widzenia wymiaru kary.

Na tym etapie orzekania należy także wziąć pod uwagę i rozważyć te argumenty zawarte w pisemnych apelacjach obrońców oskarżonych i prokuratora, które z uwagi na zastosowanie instytucji określonej w art. 436 kpk, nie były przedmiotem ocen sądu odwoławczego.

W wypadku zaskarżenia wydanego orzeczenia należy baczyć, aby sporządzone uzasadnienie w pełni odpowiadało na wymogi płynące z treści art. 424 kpk.

Co do apelacji obrońcy oskarżonego T. J. (1) to w zakresie pkt IIA nosi ona cechy oczywistej bezzasadności, bowiem ustalenia i oceny sądu I instancji znajdują odzwierciedlenie przede wszystkim w wyjaśnieniach samego oskarżonego. Argumenty przedstawione w uzasadnieniu apelacji nie podważają dokonanych ustaleń oraz ocen. Natomiast w pełni zasadny jest zarzut sformułowany w pkt IIB, a oparty na przesłance określonej w art. 438 pkt 4 kpk.

Niezależnie od lakoniczności uzasadnienia sądu I instancji, w zakresie kary wymierzonej temu oskarżonemu, podnieść należy, iż doszło do braku zachowania wewnętrznej sprawiedliwości wyroku w zakresie wymiaru kar, orzeczonych wobec oskarżonego.

Oskarżonemu wymierzono taką samą karę jednostkową, jak oskarżonej K. K., której przypisano surowszą formę sprawczą przestępstwa. Nakazuje to obniżenie orzeczonej wobec tego oskarżonego kary w celu zachowania wymogów płynących z wyżej cytowanej zasady.

Ponadto Sąd Okręgowy w uzasadnieniu nie odniósł się do powodów, dla których uznał, iż wobec oskarżonego należy orzec karę bezwzględną.

Należało więc mieć na uwadze, iż wobec oskarżonego, z przyczyn istniejących w postępowaniu pierwszoinstancyjnym, a znajdujących także potwierdzenie w postępowaniu odwoławczym, zachodziły pełne podstawy do przyjęcia

pozytywnej prognozy kryminologicznej, w szczególności jeżeli weźmie się pod uwagę jego dotychczasową niekaralność oskarżonego. Także nie można nie dostrzec, iż także w tym aspekcie nie zachowano wewnętrznej sprawiedliwości wyroku, zwłaszcza jeżeli weźmie się pod uwagę fakt, iż instytucję probacyjną zastosowano wobec nieskarżącego orzeczenia oskarżonego Ł. S., który w odróżnieniu od oskarżonego ma za sobą przeszłość kryminalną.

Z tych też względów orzeczono jak w sentencji.

Podstawą zwolnienia oskarżonych od kosztów związanych z postępowaniem odwoławczym było wystąpienie przesłanek określonych w art. 624 §1 kpk, nadto zaistniała sytuacja, o której mowa w art. 636 §1 kpk.

ms